

SAK 11/04

REGULERING AV FISKET ETTER TORSK OG HYSE NORD FOR 62°N I 2005, HERUNDER SAMLEKVOTEORDNINGEN.

1 SAMMENDRAG OM ENDRINGER I FORHOLD TIL ÅRETS REGULERINGER.

Fiskeridirektøren foreslår i det vesentlige å videreføre årets regulering. Det foreslås en bifangstordning i fisket etter torsk for fartøy mellom 15 og 28 meter i gruppe I. Videre foreslås fartøykvote som reguleringsprinsipp i fisket etter hyse for fartøy mellom 15 og 28 meter i gruppe I. Det foreslås å redusere omregningsfaktoren for sei i samlekvotereguleringen fra 0,2 til 0,15. Kvotefaktorene i gruppe I foreslås endret som følge av at strukturgevinstene skal komme de enkelte grupper i Finnmarksmodellen til gode.

2 GENERELT OM TORSK

2.1 FISKET I 2003.

Tabell 1 gir en oversikt over oppfisket kvantum fordelt på de ulike gruppene i 2003.

Tabell 1: Status for 2003.

Grupper	Tildelt norsk gruppekvote	Oppfisket kvantum	Rest
Gruppe II	13.064	14.721	-1.657
Gruppe I	106.836	114.723	-7.887
Fartøy > 28 meter	17.616	17.404	212
Trål	57.919	58.924	-1.005
Sum	195.435	205.772	-10.337
Forsknings- /overvåkningsfiske:			
Konvensjonell		1.163	
Trål		3.733	
Sum		210.668	

Både fartøy under 15 meter i gruppe I og alle fartøy i gruppe II var i 2003 regulert med samlekvoter. Samlekvoter innebærer at fartøyene har en fleksibilitet i forhold til torske-, hyse- og seikvotene. I 2003 valgte et flertall av fartøyene å fiske torsk framfor hyse og sei. Dette førte til at torskeavsetningen ble overfisket, noe som også fremgår av tabell 1. De øvrige gruppene i gruppe I fisket ikke utover sine gruppekvoter i nevneverdig grad.

Fangst av torsk innenfor ungdomsfiskeordningen og fritidsfiske som blir omsatt gjennom salgslagene og fangst på uoppgitt registreringsmerke blir avregnet gruppekvoten for gruppe II. Dette utgjorde totalt 2.482 tonn i 2003.

2.2 FISKET I 2004.

2.2.1 Kvoter og reguleringer i 2004.

I Den blandete norsk-russiske fiskerikommisjonen (10.- 14. november 2003) ble det enighet om følgende: Totalkvoten for 2004, inkludert 20.000 tonn "Murmanskorsk" og 20.000 tonn norsk kystorsk fastsettes til 506.000 tonn. Kystorskelementet er altså redusert. Årsaken til dette er den svake bestandssituasjonen en har med hensyn til kystorsk. Av den samlede kvoten på 506.000 tonn avsettes 68.800 tonn til tredjeland. De resterende 437.200 tonn deles likt mellom Norge og Russland. Etter en overføring på 6.000 tonn til Norge fra Russland er fordelingen av torskekvote nord for 62°N i 2004 som følger:

Tabell 2: Kvotesituasjonen for 2004.

Land	Kvote
Norge:	224.600 tonn
Russland:	212.600 tonn
Tredjeland:	68.800 tonn
Sum:	506.000 tonn

Tidligere har Norge og Russland kunnet anvende 7.500 tonn torsk ut over avtalte kvoter til forsknings- og forvaltningsformål. Landene ble enige om at i 2004 skal kvantumet til forsknings- og forvaltningsformål avregnes det enkelte lands kvote. Av et kvantum bunnfiskarter (unntatt blåkveite) til forsknings- og forvaltningsformål på 7.500 tonn antas torsk å ville utgjøre 7.000 tonn, hyse 300 tonn og andre arter 200 tonn. Disponibel kvote av torsk for norske fiskere er dermed 217.600 tonn.

En har i 2004 følgende kvotefordeling på de ulike gruppene:

Tabell 3: Gruppekvoter i 2004.

Fartøygrupper	Kvoter
Torske trål	64.943 tonn
Sei trål	750 tonn
Sum trål	65.693 tonn
Fartøy ≥ 28 meter	19.459 tonn
Gruppe I	118.017 tonn
Gruppe II	14.431 tonn
Sum konvensjonelle redskaper	151.907 tonn

Mer om reguleringene og avviklingen av fisket i 2004 finnes nedenfor under beskrivelsen av de enkelte elementene i reguleringene.

2.2.2 Utviklingen i fisket i 2004.

Pr 7. november var det registrert følgende kvanta torsk rund vekt landet i de ulike salgslag:

Tabell 4: Landet fangst fordelt på salgslag pr 7. november:

Salgslag	Konvensjonelle	Trål	Sum
Norges Råfisklag	133.639	37.995	171.634
Sunnmøre og Romsdal Fiskesalslag	10.035	12.540	22.575
Vest-Norges Fiskesalslag	2.994	48	3.042
Nullsedler/NSL	7	3	10
Sum	146.675	50.586	197.261
Kvote	151.907	65.693	217.600
Restkvote	5.232	15.107	20.339

I tabellen over er trålernes fiske med konvensjonelle redskap ført under konvensjonelle. Dette kvantumet utgjør 51 tonn, og skal avregnes gruppekvoten til trål.

Tabell 5: Landet fangst fordelt på grupper pr 7. november:

Grupper	Gruppekvote	Oppfisket kvantum	Rest
Gruppe II	14.431	13.381	1.050
Gruppe I	118.017	120.418	-2.401
Fartøy \geq 28 meter	19.459	12.826	6.633
Trål	65.693	50.636	15.057
Sum	217.600	197.261	20.339

Fangst av torsk innenfor ungdomsfiskeordningen og fritidsfiske som blir omsatt gjennom salgslagene og fangst på uoppgitt fartøy blir avregnet gruppekvoten for gruppe II. Dette utgjør så langt i år 2.209 tonn.

2.3 BESTANDSSITUASJONEN.

I forbindelse med vårens offentliggjøring av råd for fiskebestander har Det internasjonale råd for havforskning (ICES) bestemt å bruke nye begrep for å beskrive tilstanden og høstningsnivåene til bestandene. Se vedlagte redegjørelse fra Havforskningsinstituttet (./). ICES klassifiserer bestanden til å ha god reproduksjonsevne, men at det er risiko for at den ikke høstes bærekraftig. Gytebestandens størrelse er over føre-var grensen. Fiskedødeligheten i perioden 1997 – 2000 var blant de høyeste i tidsserien. Toktene indikerer svake 2001- og 2003-årsklasser og en gjennomsnittlig 2002-årsklasse.

Den norsk-russiske fiskerikommisjonen tok høsten 2003 i bruk en ny forvaltningsregel for norsk-arktisk torsk og hyse. ICES har testet forvaltningsregelen ved simuleringer basert på torskens populasjonsdynamikk. Konklusjonen fra disse simuleringene er at regelen er i samsvar med føre-var prinsippet dersom man også blir enig om trygge tiltak for gjenoppbygging av bestanden når beregnet gytebestand kommer under føre-var grensen. Effekter av overskridelser av avtalte kvoter er ikke direkte undersøkt i simuleringene. Forvaltningsregelen kan imidlertid være for optimistisk i en situasjon med store urapporterte landinger, slik det har forekommet i det siste.

Vedtatt forvaltningsregel tilsier en fangst på 485.000 tonn i 2005 av norsk-arktisk torsk. En slik fangst ventes å gi uendret bestandsstørrelse i 2006 sammenliknet med 2004.

2.4 KVOTESITUASJONEN I 2005 – FORDELING AV DEN NORSKE KVOTEN.

I Den blandete norsk-russiske fiskerikommisjonen (25. - 29. oktober 2004) ble det enighet om en totalkvote for 2005, inkludert 21.000 tonn ”Murmansktorsk”, på 471.000 tonn. I tillegg kommer 21.000 tonn norsk kysttorsk. Av den samlede kvoten på 492.000 tonn torsk avsettes 66.600 tonn til tredjeland. De resterende 425.400 tonn deles likt mellom Norge og Russland. Etter en overføring på 6.000 tonn til Norge fra Russland blir fordelingen av torskeknoten som følger:

Tabell 6: Kvotesituasjonen for 2005:

Land	Kvote
Norge:	218.700 tonn
Russland:	206.700 tonn
Tredjeland:	66.600 tonn
Sum:	492.000 tonn

I tillegg kan inntil 14.000 tonn, 7.000 tonn til Russland og 7.000 tonn til Norge disponeres til forsknings- og forvaltningsformål.

Som grunnlag for fordeling av den norske kvoten av torsk ble følgende stige vedtatt på Norges Fiskarlags Landsmøte i 2001:

- ved en norsk totalkvote på mindre enn 130.000 tonn får konvensjonelle redskaper 72 % av totalkvoten, mens trålerne får 28 %.
- ved en norsk totalkvote på 130.000 tonn og høyere utvikles gruppenes prosentandeler lineært til ved en norsk totalkvote på inntil 330.000 tonn, og fordeles med 67 % til konvensjonelle redskaper og 33 % til trål.
- ved en norsk kvote på 330.000 tonn og høyere fordeles gruppenes andeler tilsvarende som ved 330.000 tonn, med 67 % til konvensjonelle redskaper og 33 % til trålerne.

Landsmøtet legger til grunn at kvoten av norsk kysttorsk skal inngå i beregningsgrunnlaget for fordelingen mellom konvensjonelle fartøyer og trål. Siden den norske kvoten er 218.700 tonn betyr dette at gruppenes prosentandeler skal utvikles lineært.

Fiskeridirektøren foreslår at en for 2005 følger Norges Fiskarlags landsmøtevedtak 7/01 om fordelingen av den norske kvoten. Dette innebærer at konvensjonelle redskaper får 69,78 % og trål 30,22 %. Dette betyr 152.609 tonn til konvensjonelle redskaper og 66.091 tonn til trål.

3. REGULERING AV FISKET ETTER TORSK MED KONVENSJONELLE REDSKAPER.

3.1. ERFARINGER FRA REGULERINGENE I 2004.

Reguleringsopplegget i 2004 har vært tredelt: Fartøy på 28 meter og over, gruppe I og gruppe II. Nedenfor følger en gjennomgang av de enkelte reguleringsgruppene.

3.1.1. Fartøy på 28 meter og over.

Det er avsatt 19.459 tonn til denne fartøygruppen, noe som utgjør 12,81% av avsetningen til den konvensjonelle flåten. Deltakelsen innenfor denne gruppen er regulert i medhold av forskrift av 9. desember 2003 om adgang til å delta i fisket etter torsk, hyse og sei m.v. for fartøy på eller over 28 meter største lengde som fisker med konvensjonelle redskap i 2004. Fisket er regulert med fartøykvoter og eventuell bifangst må dekkes innenfor fartøykvotene.

Gruppekvoten er ikke periodisert, noe som følger retningslinjene om å ikke periodisere fiskeri som er fartøykvoteregulert. Pr. 7. november er det landet 12.826 tonn, det gjenstår dermed 6.633 tonn av gruppekvoten for disse fartøyene.

3.1.2. Gruppe I.

For fartøy i gruppe I er det i 2004 avsatt 118.017 tonn. Deltakelsen innenfor denne gruppen er regulert i medhold av forskrift av 9. desember 2003 om adgang til å delta i fisket etter torsk, hyse og sei for fartøy under 28 meter største lengde som fisker med konvensjonelle redskap nord for 62°N i 2004.

Fartøy i gruppe I er i år delt inn etter hjemmelslengde i 4 grupper:

Tabell 7: Gruppekvoter:

Hjemmelslengde	Gruppekvote	%
Under 10 m	17.820 tonn	15,1 %
10 – 14,9 m	46.145 tonn	39,1 %
15 – 20,9 m	32.809 tonn	27,8 %
21 – 27,9 m	21.243 tonn	18,0 %
Sum Gruppe I	118.017 tonn	100 %

De to reguleringsgruppene under 15 meter er i år regulert med samlekvoter, mens de to gruppene over 15 meter er regulert med fartøykvoter. Gruppenes fiske i 2004 blir gjennomgått nedenfor.

3.1.2.1. Fartøy mellom 15 og 27,9 meter.

Fartøy med hjemmelslengde mellom 15 og 27,9 meter er regulert med fartøykvoter. Eventuell bifangst av torsk må dekkes innenfor fartøykvotene. Dette har slått noe skjevt ut i forhold til de fartøy som tidligere fisket en del torsk som bifangst. Dette gjelder spesielt de såkalte torskeavhengig fartøyene, dvs fartøy som kun har deltakeradgang i gruppe I. Disse fartøyene

fisket tidligere en del torsk som bifangst i andre halvår i fisket etter sei og hyse. Dette var fangst som gikk utover de tildelte maksimalkvotene. Med innføringen av fartøykvoter hvor all bifangst av torsk skal dekkes innenfor fartøykvoten er disse fartøyene avskåret fra dette.

Pr 7. november er det landet 22.430 tonn torsk av gruppekvoten på 21.243 tonn for fartøy mellom 21 og 27,9 meter, mens det er landet 32.489 tonn av gruppekvoten på 32.809 tonn for fartøy mellom 15 og 20,9 meter. Fartøy mellom 21 og 27,9 meter har således overfisket gruppekvoten sin med 1.187 tonn, mens fartøy mellom 15 og 20,9 meter har 320 tonn igjen av sin gruppekvote.

3.1.2.2. Samlekvoteordningen i gruppe I.

Samlekvote som reguleringsform er videreført i 2004 for alle fartøy som er regulert med en hjemmelslengde under 15 meter i fisket etter torsk.

Samlekvotene er garanterte kvoter og omfatter torsk, hyse og sei nord for 62°N. I gruppe I er det avsatt 17.820 tonn torsk for fartøy under 10 meter og 46.145 tonn torsk for fartøy mellom 10 og 15 meter. Avsatt kvantum av hyse til samlekvotereguleringen i gruppe I er henholdsvis 4.394 tonn til fartøy under 10 meter og 13.337 tonn for fartøy mellom 10 og 15 meter. Avsatt kvantum av sei er henholdsvis 5.905 tonn for fartøy under 10 meter og 17.921 tonn til fartøy mellom 10 og 15 meter.

Omregningsfaktoren mellom artene er i år: 1 kg sei = 0,2 torskeenheter, 1 kg hyse = 0,5 torskeenheter og 1 kg torsk = 1 torskeenheter. Samlekvotene fra årets begynnelse fremgår av tabellen nedenfor. Som følge av at det gjensto et relativt stort kvantum av samlekvoten for fartøy under 10 meter ble det foretatt en refordeling 4. oktober og en refordeling 9 november. I refordelingen 4. oktober ble seikvotene som inngår i samlekvotene økt, mens i refordelingen 9. november ble torskekvotene som inngår i samlekvotene økt. De nye samlekvotene etter disse to refordelingene fremgår av tabellen nedenfor.

Tabell 8: Årets samlekvoter for fartøy i gruppe I:

Lengdegrupper	Fra årets begynnelse:				Samlekvoter etter 9. november:			
	Torsk	Hyse	Sei	Samlekvote	Torsk	Hyse	Sei	Samlekvote
0 – 6,9	15,5	10	25	25,5	31	10	75	51
7 – 7,9	18,4	12	30	30,4	36,9	12	89,3	60,8
8 – 8,9	21,7	14	35	35,7	43,4	14	105	71,4
9 – 9,9	26,8	17	43	43,9	53,6	17	129,8	88,1
10 – 10,9	32,4	21	52	53,3				
11 – 11,9	39,6	26	64	65,4				
12 – 12,9	47,1	30	76	77,3				
13 – 13,9	57	37	92	93,9				
14 – 14,9	64,9	42	105	106,9				

Fartøyene i gruppe I kan i år ikke fiske mer enn 70 % av samlekvoten som torsk.

Samlekvote i tabellen nedenfor er regnet i torskeenheter. Fangsttallene for de enkelte artene i tabellen over er ikke omregnet, men ved beregning av sum fangst av de tre artene og rest samlekvote har man regnet om til torskeenheter.

Tabell 9: Utviklingen i fisket pr 7. november:

Fartøygrupper	Art	Kvote	Fangst	Rest
under 10 m	Torsk	17.820	14.344	3.476
	Hyse	4.394	1.803	2.591
	Sei	5.905	4.014	1.891
	Samlekvote	21.198	16.048	5.150
10 - 14,9 m	Torsk	46.145	51.155	-5.010
	Hyse	13.337	8.221	5.116
	Sei	17.921	12.729	5.192
	Samlekvote	56.398	57.811	-1.413
Samlet under 15 meter	Samlekvote	77.596	73.859	3.737

Samlet er det i de to gruppene i tabell 9 fisket 65.499 tonn torsk, 10.024 tonn hyse og 16.743 tonn sei. Dersom man ser på prosentvis fordeling av fangsten av de tre artene utgjør torsk 71 %, hyse 10,9 % og sei 18,1 %. På samme tidspunkt i fjor var fordelingen 71,3 %, 11,2 % og 17,4 %, mens det i 2002 var 74 %, 11 % og 15 %. Seiandelen i fangstene har således økt fra 15 % i 2002, 17,4 % i 2003 og 18,1 % i 2004. Ser man på forholdet mellom avsatt kvantum er dette i 2004: 60,6 % torsk, 16,8 % hyse og 22,62 % sei.

3.1.3. Gruppe II.

Fartøy i gruppe II er regulert med samlekvoter. Samlekvotene er garanterte kvoter og omfatter torsk, hyse og sei nord for 62°N. Det er avsatt 14.431 tonn torsk, 3.531 tonn hyse og 8.193 tonn sei til samlekvoteregulering av fartøyene i gruppe II. Avsetningene i gruppe II skal også dekke ungdomsfiskeordning og fritidsfiske.

Gruppe II har de samme omregningsfaktorene mellom artene som fartøy under 15 meter i gruppe I. Samlekvotene i gruppe II fra årets begynnelse fremgår av tabellen nedenfor. 4. oktober ble det foretatt en refordeling ved at seikvotene som inngår i samlekvotene er økt med 100 %. De nye samlekvotene fremgår av tabellen nedenfor.

Tabell 10: Samlekvoter for fartøy i gruppe II.

Lengdegrupper	Fra årets begynnelse:				Fra og med 4. oktober			
	Torsk	Hyse	Sei	Samlekvote	Torsk	Hyse	Sei	Samlekvote
0 – 7,9	11	3	6,0	13,7	11	3	12	14,9
8 – 9,9	15,4	4,2	8,4	19,2	15,4	4,2	16,8	20,9
10 – 14,9	17,6	4,8	9,6	21,9	17,6	4,8	19,2	23,8
15 – 27,9	20,9	5,7	11,4	26,0	20,9	5,7	22,8	28,3

Fartøyene i gruppe II kan ikke fiske mer enn 80 % av samlekvoten som torsk.

Samlekvoten i tabellen nedenfor er regnet i torskeenheter. Fangsttallene for de enkelte artene er ikke omregnet, men ved beregning av sum fangst og rest samlekvote har man regnet om til torskeenheter.

Tabell 11: Utviklingen i fisket for fartøy i gruppe II pr 7. november:

	Art:	Kvote	Fangst	Rest
Gruppe II	Torsk	14.431	13.381	1.050
	Hyse	3.531	583	2.948
	Sei	8.193	4.656	3.537
	Samlekvote	17.835	14.604	3.231

Dersom en ser på den prosentvise fordelingen av fangsten utgjør denne pr 7. november 71,8 % torsk, 3,2 % hyse og 25,5 % sei. Ser man på forholdet mellom avsatt kvantum er dette i 2004: 55,2 % torsk, 13,5 % hyse og 31,3 % sei.

3.2. REGULERINGSFORSLAG FOR 2005

Etter forslaget i punkt 2.4. blir gruppekvoten til konvensjonelle fartøy 152.609 tonn.

3.2.1. Generelle deltakerkriterier.

Forskrift om adgang til å delta i fisket etter torsk, hyse og sei m.v. for fartøy på eller over 28 meter største lengde som fisker med konvensjonelle redskap er vedtatt 18.11.2004 og er en videreføring av årets forskrift. Forskrift om adgang til å delta i fisket etter torsk, hyse og sei for fartøy under 28 meter største lengde som fisker med konvensjonelle redskap nord for 62°N forventes i all hovedsak videreført i 2005.

3.2.2. Beregning av kvote ved utskiftning og forlengelse/forkorting av fartøy

I henhold til deltakerforskriftene kan Fiskeridirektoratet gi deltakeradgang til erstatningsfartøy. Bestemmelser om beregning av kvote ved utskiftning og forlengelse/forkorting av fartøy fremgår av forskriften om regulering av fisket. Hovedpoenget er at beregningsgrunnlaget for kvoten ikke endres selv om fartøyet skiftes ut eller forlenges/forkortes.

Fiskeridirektøren foreslår at vi viderefører bestemmelsene om kvoteberegning ved utskiftning/forlengning/forkorting.

3.2.3. Forslag til regulering av fartøy på 28 meter og over.

En legger til grunn at reguleringsopplegget for denne fartøygruppen i all hovedsak videreføres, og foreslår følgende reguleringsbestemmelser:

Fiskeridirektøren foreslår at fartøy på eller over 28 meter største lengde reguleres med fartøykvoter innenfor en egen gruppekvote.

Fiskeridirektøren foreslår at fartøyene pålegges å dekke eventuell bifangst av torsk i fiske etter andre fiskeslag innenfor fartøykvoten.

Fiskeridirektøren forslår at en følger Norges Fiskarlags landsmøtevedtak 7/01 hvor det foreslås at andelen av den konvensjonelle gruppekvoten for fartøy på eller over 28 meter største lengde settes til 12,81 %, dvs 19.549 tonn.

Fartøy i denne gruppen har sine tildelte kvotefaktorer som er hentet fra kvotestigen som har stått fast i flere år. Fiskeridirektøren legger til grunn at systemet med kvotefaktorer videreføres, og at det således bare er nødvendig å fremme forslag om kvoteenhet for denne fartøygruppen, dvs hvor stor kvote et fartøy med kvotefaktor lik 1,0 vil ha i 2005. Erfaringsvis utnytter alle fartøyene sine fartøykvoter fullt ut, det er således ikke behov for å legge inn overregulering.

Fiskeridirektøren foreslår at systemet med kvotefaktorer videreføres, og at kvoteenheten for denne fartøygruppen settes til 195 tonn. Dette innebærer at et fartøy med kvotefaktor lik 1,0 (det vil si et fartøy med hjemmelslengde mellom 28 og 28,9 meter) vil ha en kvote på 195 tonn i 2005.

3.2.4. Forslag til regulering av fartøy i gruppe I.

Fiskeridirektøren foreslår at gruppe I får samme andel av den konvensjonelle gruppekvoten som i inneværende år, dvs 77,69 %. Dette utgjør 118.562 tonn.

Fiskeridirektøren foreslår at en viderefører Finnmarksmodellen og de andeler de ulike gruppene har i inneværende år. Dette innebærer følgende gruppekvoter:

Tabell 12: Gruppekvoter 2005:

Lengdegrupper:	Andel:	Gruppekvote:
0 – 9,99	15,1 %	17.903 tonn
10 – 14,99	39,1 %	46.358 tonn
15 – 20,99	27,8 %	32.960 tonn
21 – 27,99	18,0 %	21.341 tonn
Sum	100 %	118.562 tonn

Med virkning fra 1. januar 2004 er det i gruppe I innført drifts- og strukturordninger som tar utgangspunkt i Finnmarksmodellens 4 lengdegrupper. Hensikten med ordningen er blant annet å søke å tilpasse fangstkapasiteten til kvotegrunlaget uten at den relative fordelingen i de 4 lengdegruppene endres. Ved årets begynnelse var kun fylkene Finnmark, Troms og Sogn og Fjordane med i driftsordningen. 16. april ble ordningen utvidet til å gjelde hele landet.

Forutsetningen ved kondemneringsordningen for fartøy under 15 meter og strukturvoteordningen for fartøy over 15 meter er at strukturgevinsten skal komme de øvrige fartøyene i lengdegruppen til gode. Nedenfor følger en oversikt over de 4 gruppene i Finnmarksmodellen.

Tabell 13: Strukturgevinsten torsk:

Lengdegrupper:	Antall deltakeradganger pr 10.11.04	Herav struktur/kondemnering
Under 10 meter	887	83 ¹
10 – 14,9 meter	1284	34 ¹
15 – 20,9 meter	380	26 ²
21 – 27,9 meter	184	10 ²
sum	2735	153

¹Kondemnerte fartøy, 100% tilfaller fellesskapet

²Strukturerte fartøy, 20% tilfaller fellesskapet

Ved gjennomgang av deltakerregisteret viser det seg at det i løpet av året er kommet til 33 deltakeradganger. Dette dreier seg i hovedsak om aktivisering av gamle deltakeradganger. Det er imidlertid også blitt gjennomført 117 kondemneringer i perioden og 36 deltakeradganger er gått inn i strukturkvoteordningen.

Strukturgevinsten kan fordeles ved å foreta en justering av kvotefaktorene i stigen tilsvarende strukturgevinsten innenfor hver gruppe i Finnmarksmodellen. Alternativt kan en la kvotefaktorene være faste og la strukturgevinsten fremkomme ved at kvoteenheten øker gjennom at summen av kvotefaktorer er mindre etter strukturering, (kvoteenheten er gruppeknoten dividert med sum kvotefaktorer i den enkelte gruppe i Finnmarksmodellen).

Det vil etter Fiskeridirektørens oppfatning være hensiktsmessig å synliggjøre strukturgevinsten ved å endre kvotefaktorene dersom strukturgevinsten er av en viss størrelse. Dersom det er kun små endringer i gruppen vil det etter Fiskeridirektørens oppfatning ikke være hensiktsmessig å foreta endringer av kvotefaktorene i vedkommende gruppe. Dette er i år tilfellet for de to største fartøygruppene.

Fiskeridirektøren foreslår at strukturgevinsten fordeles ved å foreta en justering av kvotefaktorene slik det fremgår av tabell 14.

Tabellen nedenfor viser eksisterende og nye kvotefaktorer hvor strukturgevinstene er inkludert.

Tabell 14: Nye kvotefaktorer

Hjemmelslengde	2004		2005	
	Dagens kvotefaktorer	Sum kvotefaktorer	Nye kvotefaktorer	Sum nye kvotefaktorer
Under 7 m	1	49	1,09	46,96
7 – 7,9	1,19	127,33	1,30	110,47
8 – 8,9	1,4	380,8	1,53	376,13
9 – 9,9	1,73	788,88	1,89	812,44
		1346,01		1346,00
10 – 10,9	2,09	1404,48	2,13	1406,33
11 – 11,9	2,56	258,56	2,61	255,39
12 – 12,9	3,04	586,72	3,09	591,08
13 – 13,9	3,68	412,16	3,75	415,82
14 – 14,9	4,19	812,86	4,27	806,15
		3474,78		3474,77
15 – 15,9	5,41	681,66	5,41	684,91
16 – 16,9	6,03	367,83	6,03	378,64
17 – 17,9	6,65	305,9	6,65	313,88
18 – 18,9	7,34	396,36	7,34	405,17
19 – 19,9	7,96	366,16	7,96	361,38
20 – 20,9	8,51	323,38	8,51	319,98
		2441,29		2463,96
21 – 21,9	8,21	426,92	8,21	440,06
22 – 22,9	8,55	145,35	8,55	143,64
23 – 23,9	8,9	293,7	8,9	302,6
24 – 24,9	9,24	166,32	9,24	173,71
25 – 25,9	9,52	66,64	9,52	83,78
26 – 26,9	9,86	98,6	9,86	98,6
27 – 27,9	10,14	385,32	10,14	405,6
		1582,85		1647,99

I år er alle fartøygrupper fra gruppe II til trålerne regulert med fartøykvoter. Fiskeridirektøren ser det som hensiktsmessig å videreføre fartøykvote som reguleringsprinsipp i torskefisket nord for 62°N i 2005.

En fartøykvoteregulering vil kunne gi ro i fisket og gi mulighet for en hensiktsmessig driftsplanlegging for alle deltakende fartøy slik at fisket kan gjennomføres på en kostnadseffektiv måte samtidig som fartøyene har tilstrekkelig ro til å sikre best mulig kvalitet på fisken og således oppnå høyest mulig pris. Dette vil for fisker innebære større lønnsomhet pr kilo fisk. Også landsiden vil være tjent med en slik løsning siden en da kan inngå avtaler om levering til tidspunkter som er hensiktsmessig for landssiden slik at markedet er forsynt med fisk og en også oppnår en kvalitet og en leveringssikkerhet en er tjent med.

Innføringen av drifts- og strukturordninger har ført til et større behov for forutsigbarhet med hensyn til reguleringsopplegget. For fiskere som inngår avtale om leie av kvote gjennom driftsordninger er stopp i fisket og uventede refordelinger forstyrrende element i forhold til inngåtte leieavtaler. Spesielt i forhold til driftsordningen vil det være hensiktsmessig med faste fartøykvoter og eventuelt en skjæringsdato med hensyn til stopp i fisket/refordeling. Etter en

slik dato kan det dersom det er behov for det foretas refordelinger eller fisket kan stoppes. Et slikt reguleringsopplegg vil kunne gi forutsigbarhet og bør innføres i alle fiskerier hvor driftsordninger er innført. Skjæringsdatoen kan variere fra fiskeri til fiskeri.

Overreguleringsgraden må settes så lavt at man ikke risikerer å måtte stoppe fisket før skjæringsdatoen fordi gruppekvoten er oppfisket. Fiskerne vil således ha fartøyskvoter som er garanterte inntil den avtalte datoen (skjæringsdatoen). Hvilken overreguleringsgrad som må benyttes for å få en slik sikkerhet for fartøyskvotene vil variere fra fiskeri til fiskeri, men vil ofte være liten og i noen tilfeller nokså nær null.

Et forutsigbart reguleringsystem som beskrevet over ville trolig næringsen på sikt ønsket uavhengig av drifts- og strukturordningene, men drifts- og strukturordningene har fremskyndet behovet for et slikt reguleringsystem.

3.2.4.1. Fartøy under 15 meter største lengde - samlekvote.

Det har vist seg vanskelig å få fiskerne innenfor samlekvoteordningen til å fiske hyse og sei i tilstrekkelig grad. Fiskerne har i stor grad fisket torsk framfor hyse og sei. Selv om omregningsfaktorene til torskeenheter for hyse og sei er satt lavt slik at kvoten belastes svært lite når en fisker hyse og sei har dette ikke gitt den ønskede effekt. Også i 2004 får man i samlekvoteordningen et relativt stort uttak av torsk ut over avsetningen av torsk til samlekvoteordningen.

Gitt at det relative forholdet med hensyn til tilgjengelige kvoter av torsk, hyse og sei ikke endrer seg vesentlig i 2005 i forhold til 2004 ser Fiskeridirektøren det som naturlig å videreføre samlekvotemodellen. Dersom seikvoten økes betydelig vil det å ta sei ut av samlekvoteordningen være en mulig løsning, alternativt kan en gå tilbake til en tradisjonell regulering av de enkelte artene. Etter en totalvurdering er Fiskeridirektøren kommet til å ville foreslå samlekvoteregulering i ett år til. En må imidlertid komme vekk fra det overfisket en har hatt av torsk i samlekvoteordningen dersom det skal være aktuelt å anbefale samlekvotemodellen videreført utover 2005.

Fiskeridirektøren foreslår at fartøy med hjemmelslengde under 15 meter reguleres med samlekvote, der samlekvoten består av torsk, hyse og sei. Fartøyene som reguleres med samlekvote pålegges å dekke eventuell bifangst av torsk, hyse og sei i fiske etter andre fiskeslag innenfor samlekvoten.

Det er hjemmelslengden på torsk som avgjør om fartøyet er regulert med samlekvote.

På grunn av at kvotene er garanterte, mister Fiskeridirektøren det styringsverktøy som ligger i det å kunne stoppe fisket når en gruppekvote er tatt. I samlekvoteordningen har Fiskeridirektøren tre muligheter til å påvirke utviklingen i fisket; den ene er omregningsfaktorene, den andre er overreguleringsgraden for de 3 artene og den tredje størrelsen på tillatt torskeandel.

Omregningsfaktorene for torsk, hyse og sei har i år vært: 1 kg hyse = 0,5 torskeenheter, 1 kg sei = 0,2 torskeenheter og 1 kg torsk = 1 torskeenheter.

Omregningsfaktorene bør som hovedregel stå fast for et helt kalenderår, blant annet for å skape forutsigbarhet når det gjelder kvotegrunnlaget for de enkelte fiskere med samlekvote. De siste

årene har en fjernet seg fra de reelle prisforholdene mellom artene og heller lagt erfaringene en har hatt med samlekvotereguleringen til grunn. Ut fra erfaringene så langt i år kan det være ønskelig å justere omregningsfaktorene for hyse og sei noe ned. Dersom totalkvoten for sei øker i forhold til inneværende år, vil også dette trekke i retning av at en reduksjon i omregningsfaktoren for sei. Fiskeridirektøren ser det som hensiktsmessig å videreføre omregningsfaktoren for hyse, men ser det som nødvendig å redusere omregningsfaktoren for sei noe.

Fiskeridirektøren foreslår følgende omregningsfaktorer for 2005: 1 kg hyse = 0,5 torskkeenheter, 1 kg sei = 0,15 torskkeenheter og 1 kg torsk = 1 torskkeenhet.

Under forutsetning av at Fiskeridirektørens forslag til gruppekvoter når det gjelder hyse og sei får gjennomslag, vil en innenfor samlekvotereguleringen i gruppe I ha følgende gruppekvoter:

Tabell 15: Gruppekvoter for samlekvote i 2005.

Lengdegruppe	Torskeavsetning	Hyseavsetning	Seiavsetning:	Gruppekvote:
Under 10 meter	17.903	4.015	6.829	20 935
10 – 14,9 meter	46.358	12.224	20.640	55 566
Sum	64.261	16.239	27.469	76.501

I protokollen fra den 33. sesjon i Den blandete norsk - russiske fiskerikommisjon avholdt i Ålesund 25. – 29. oktober 2004 er overfisket av torsk problematisert:

”Den russiske part påpekte at Norge de siste år, i henhold til offisiell statistikk, har hatt et betydelig overfiske av torsk kvoten. Den norske part orienterte om den omfattende omleggingen av reguleringsystemet for kystfisket som hadde forårsaket et overfiske av torsk kvoten de siste tre år. Overfisket av torsk var imidlertid avtakende over tid, og den norske part tar sikte på å eliminere dette problemet i 2005.”

Med henvisning til det som er sagt foran med hensyn til driftsordningen og i forhold til sitatet fra protokollen fra forhandlingene med Russland ovenfor vil en legge til grunn en lav overreguleringsgrad for torsk i 2005. I tabellen nedenfor har vi lagt til grunn en overregulering på 20 % på torsk under 10 meter og 5 % på torsk for fartøy mellom 10 og 15 meter. Overreguleringsgraden er i år 16 % for alle fartøy under 15 meter. For hyse har vi lagt til grunn 175 % overregulering for begge fartøygrupper, det er samme overregulering som i år. For sei har vi lagt til grunn en overregulering på 500 %, dette er noe høyere enn i år (400 %) og bakgrunnen er at totalkvoten er økt.

Med utgangspunkt i stigen som ble vedtatt i årets reguleringsopplegg korrigert for struktureringsgevinster vil dette gi følgende samlekvoter:

Tabell 16: Samlekvoter i gruppe I.

Hjemmelslengde	Årets samlekvoter Pr 01.01	Torsk	Hyse	Sei	Samlekvote 2005
Under 7 meter	25,5	17,4	10	37	28,0
7 – 7,9	30,4	20,7	11,9	44	33,3
8 – 8,9	35,7	24,4	14,1	52	39,3
9 – 9,9	43,9	30,2	17,3	64	48,5
10 – 10,9	53,3	29,8	19,3	71	50,1
11 – 11,9	65,4	36,6	23,6	87	61,5
12 – 12,9	77,3	43,3	28,0	103	72,8
13 – 13,9	93,9	52,5	33,9	125	88,2
14 – 14,9	106,9	59,8	38,6	142	100,4

I tabellen over er torsk, hyse og sei målt i tonn, mens samlekvote er omregnet til torskeneheter.

Fartøylengden i tabellen ovenfor refererer seg til hjemmelslengde slik at fartøy med ulik hjemmelslengde i henholdsvis torsk og hyse må beregne samlekvoten selv ved å hente tall for torsk og hyse i de aktuelle fartøylengdene. Samlekvoten til det enkelte fartøy vil også være tilgjengelig på Fiskeridirektoratets nettsider.

I tabellen over kommer fartøy under 10 meter kvotemessig bedre ut enn i inneværende år, mens fartøy mellom 10 og 15 meter kommer kvotemessig dårligere ut enn i inneværende år. Dette skyldes flere forhold:

- 1) De to gruppene har ulik overregulering. Dette har det i år vist seg å være behov for all den stund fartøy mellom 10 og 15 meter i gjennomsnitt har en langt høyere kvoteutnyttelse enn fartøy under 10 meter. Overreguleringen må også ta høyde for eventuelle kondemneringer i løpet av 2005. Erfaringene viser at det i fartøygruppen under 10 meter i langt større grad enn i fartøygruppen 10 til 15 meter gjennomføres kondemneringer.
- 2) Det at man har faste grupper gjør at en ikke lenger har fleksibilitet med hensyn til kvotefastsettelse mellom de to gruppene.
- 3) Det at strukturgevinst skal tilbakeføres til den enkelte fartøygruppe innebærer at fartøyene i den gruppen som har strukturert (kondemnert) mest får romsligere forhold med hensyn på kvote enn den gruppen som har strukturert (kondemnert) minst. Disse tre forholdene trekker alle i negativ retning for fartøyene i gruppen mellom 10 og 15 meter.

I år har fartøy under 15 meter i gruppe I hatt anledning til å fiske maksimalt 70 % av samlekvoten som torsk, dette for å begrense uttaket av torsk. Fiskeridirektøren ser det som hensiktsmessig videreføre et slik tak.

Fiskeridirektøren foreslår at en for 2005 ikke tillater fartøy under 15 meter i gruppe I å fiske mer enn maksimalt 70 % av samlekvoten som torsk.

3.2.4.2. Fartøy på 15 meter største lengde og over.

En fartøykvoteregulering vil som nevnt tidligere kunne gi ro i fisket og gi mulighet for en hensiktsmessig driftsplanlegging for alle deltakende fartøy slik at fisket kan gjennomføres på en kostnadseffektiv måte samtidig som fartøyene har tilstrekkelig ro til å sikre best mulig kvalitet på fisken og således oppnår høyest mulig pris.

Det er to årsaker til at en fartøykvoteregulering ikke nødvendigvis gir større lønnsomhet pr kilo fisk for fisker:

- Fisker kan være i en økonomisk presset situasjon som gjør at han/hun ikke har økonomisk mulighet til å disponere kvoten slik at den gir størst mulig lønnsomhet, men trenger fangstinntekten så fort som mulig selv om fangstinntekten i et slikt tilfelle blir lavere enn den kunne vært.
- For fiskere som kun har deltakeradgang i gruppe I, merkes en fartøykvoteregulering spesielt siden en ikke lenger kan fiske torsk som bifangst utover fartøyets kvote. 158 fartøy (ca 30 % av fartøymassen) mellom 15 og 27,9 meter har kun deltakeradgang i fisket etter torsk, hyse og sei.

Den første årsaken kan ikke løses gjennom et reguleringsopplegg, men gjennom generelt bedre priser og en bedret kostnadssituasjonen for fiskerne. Den andre årsaken kan en søke å finne en løsning for gjennom å endre reguleringsopplegget dersom det er ønskelig. En må her være klar over at endringer til fordel for en gruppe vil være til ulempe for en annen gruppe. En endring i retning av at de som bare har en rettighet skal komme bedre ut vil innebære at de som har flere rettigheter kommer dårligere ut. Dette er gjerne fiskere som har foretatt tilpasninger og pådradd seg gjeld for å skaffe seg et større og gjerne mer robust driftsgrunnlag. Med hensyn til valg av reguleringsmodell for neste år for fartøy mellom 15 og 28 meter vil vi her trekke fram tre mulige løsninger:

- 1) Rene fartøykvoter med tilnærmet ingen overregulering vil gi trygghet for å kunne disponere fartøykvoten fritt. Det vil gi ro i fisket og gi en mulighet for en hensiktsmessig driftsplanlegging. Fartøykvotene vil imidlertid bli svært små og det vil være fristende å fiske de opp når tilgjengeligheten er god i første halvår. Det kan derfor være vanskelig å sørge for en jevn råstofftilførsel til landindustrien gjennom året.
- 2) For å imøtekomme industriens krav om jevnere råstofftilførsel slik at en i større grad følger en markedsbasert høstingsstrategi kan en individuell periodisering av fartøykvotene være en mulighet. Da må den enkelte fisker selv sette igjen en viss prosent av kvoten til andre halvår. Dette vil kunne føre til at et ganske stort kvantum torsk vil kunne landes i andre halvår. Imidlertid er dette fartøy som fisker relativt kystnært og således i hovedsak fisker kysttorsk i andre halvår. Tatt i betraktning den dårlige bestandssituasjonen for kysttorsken vil dette være uheldig.
- 3) En tredje løsning kan være å avsette et kvantum som kan disponeres som bifangst etter en dato for eksempel 1. september. Med et avgrenset kvantum vil en ha et relativt lite uttak av kysttorsk, samtidig som en kan legge til rette for at kvotene av hyse og sei kan utnyttes rasjonelt. Dette vil bidra til at landindustrien får en relativt jevn tilførsel av råstoff og vil kunne bidra til en samlet økt verdiskapning.

Etter Fiskeridirektørens oppfatning bør målsettingen være å få til en ren fartøykvotemodell på sikt. Det vil imidlertid på kort sikt være ønskelig å både ha sikkerhet for noenlunde jevn råstofftilførsel til landindustrien gjennom året og å legge til rette for at kvotene av hyse og sei

utnyttes på en slik måte at de gir størst mulig verdiskapning. I tillegg er det etter Fiskeridirektørens syn hensiktsmessig i en overgangsfase å legge til rette for at fartøy med få driftsalternativ kan sikres et noenlunde økonomisk forsvarlig driftsopplegg.

Fiskeridirektøren foreslår at fartøy med hjemmelslengde mellom 15 og 27,9 meter reguleres med fartøykvoter.

Fiskeridirektøren foreslår at det avsettes 3.000 tonn til dekning av bifangst etter 1. september, bifangsten belastes gruppekvotene forholdsvis, dvs 60 % (1.800 tonn) trekkes av gruppekvoten for fartøy mellom 15 og 20,9 meter og 40 % (1.200 tonn) trekkes av gruppekvoten for fartøy mellom 21 og 27,9 meter.

Bifangstprosenten settes i utgangspunktet til 10 %.

Fiskeridirektøren vil imidlertid følge utviklingen i fisket og justere bifangstprosenten dersom det skulle være behov for det og dersom det er rom for det innenfor avsetningen. Etter avsetningen til bifangst vil det være 31.160 tonn i gruppen mellom 15 og 20,9 meter og 20.141 tonn i gruppen mellom 21 og 27,9 meter til fordeling til fartøykvoter.

Årsaken til at årets gruppekvoter mellom 15 og 28 meter overfiskes er at det er blitt aktivert gamle deltakeradganger som det for inneværende år ikke var tatt høyde for med hensyn til overreguleringsgrad. Disse tas nå med i beregningsgrunnlaget og en forventer ikke at det i like stort omfang vil bli aktivert deltakeradganger i 2005. I tabellen nedenfor har vi derfor lagt til grunn bare marginalt lavere overregulering enn det som var fastsatt ved inngangen til 2004. Ved inngangen til 2004 var overreguleringen beregnet til 5%, i tabellen nedenfor har vi lagt til grunn 3%. Fartøykvotene vil fortrinnsvis være garantert hele året, men Fiskeridirektøren ser det som hensiktsmessig å kunne stoppe fisket eller foreta refordelinger etter 1. desember. Det kan selvfølgelig foretas refordelinger før denne dato dersom det skulle vise seg å være behov for det innenfor den garantien som er gitt fram til 1. desember.

Fiskeridirektøren foreslår at fartøykvotene er garanterte fram til 1. desember.

Fiskeridirektøren foreslår følgende fartøykvoter (3 % overregulering):

Tabell 17: Fartøykvoter 2005.

Hjemmelslengde	Årets kvoter	Kvoter for 2005
15 – 15,9 meter	75,8	70,5
16 – 16,9 meter	84,5	78,5
17 – 17,9 meter	93,2	86,6
18 – 18,9 meter	102,9	95,6
19 – 19,9 meter	111,5	103,7
20 – 20,9 meter	119,3	110,8
21 – 21,9 meter	115	103,4
22 – 22,9 meter	119,8	107,6
23 – 23,9 meter	124,7	112,0
24 – 24,9 meter	129,5	116,3
25 – 25,9 meter	133,4	119,8
26 – 26,9 meter	138,2	124,1
27 – 27,9 meter	142,1	127,7

3.3. REGULERING AV FISKET I GRUPPE II.

I år har fartøy i gruppe II blitt regulert med samlekvoter av torsk, hyse og sei. Fiskeridirektøren foreslår at en viderefører dette i 2005.

Fiskeridirektøren foreslår at en for fartøy i gruppe II benytter samlekvote som reguleringsprinsipp, og at samlekvoten omfatter torsk, hyse og sei.

Fiskeridirektøren foreslår at fartøyene pålegges å dekke eventuell bifangst av torsk, hyse og sei i fiske etter andre fiskeslag innenfor samlekvoten.

Fiskeridirektøren foreslår at en benytter samme omregningsfaktorer for torsk, hyse og sei i gruppe II som for fartøy under 15 meter i gruppe I.

Fiskeridirektøren foreslår videre at fartøy i gruppe II får tilsvarende andel av konvensjonell kvote av torsk som i inneværende år, dvs 9,5 %. Dette utgjør 14.498 tonn torsk.

Under forutsetning av at Fiskeridirektørens forslag til kvotefordeling av hyse og sei vedtas vil det være 3.239 tonn hyse og 9.443 tonn sei avsatt til samlekvote for fartøy i gruppe II.

Fiskeridirektøren legger til grunn at man for gruppe II benytter samme stige som i år.

Fiskeridirektøren foreslår at en legger til grunn følgende samlekvoter for fartøy i gruppe II:

Tabell 18: Samlekvoter i gruppe II:

Fartøylengde	Samlekvote pr 01.01.04	Kvotefaktor	Torsk	Hyse	Sei	Samlekvote
Under 8 m	13,7	1	12	3	10	15,0
8 – 9,9 m	19,2	1,4	16,8	4,2	14	21,0
10 – 14,9 m	21,9	1,6	19,2	4,8	16	24,0
Over 15 m	26,0	1,9	22,8	5,7	19	28,5

For å begrense uttaket av torsk er det hensiktsmessig å sette et tak på hvor mye torsk som kan fiskes innenfor samlekvoten. I år har fartøy i gruppe II ikke kunnet fiske mer en maksimalt 80 % av samlekvoten som torsk, mens fartøy under 15 meter i gruppe I har hatt en grense på 70 %.

Fiskeridirektøren vil foreslå at fartøy i gruppe II maksimalt kan fiske 80 % av samlekvoten som torsk.

4. GENERELT OM HYSE

4.1. FISKET I 2003.

Tabell 19 gir en oversikt over oppfisket kvantum hyse ved årsslutt i 2003.

Tabell 19: Status ved årsslutt 2003:

Grupper	Gruppekvote	Landet kvantum	Rest
Konvensjonelle	35.650	32.614	3.036
Trål	21.850	23.616	-1.766
Sum	57.500	56.230	1.270

I tillegg kommer forskningsfangst på 390 tonn, fordelt på 168 tonn på konvensjonelle redskap og 222 tonn på trål.

4.2. FISKET I 2004.

4.2.1. Kvotesituasjonen i 2004.

I Den blandete norsk-russiske fiskerikommisjonen (10. - 14. november 2003) var det enighet om følgende: Totalkvoten for 2004 fastsettes til 130.000 tonn. Av denne kvoten avsettes 6.000 tonn til tredjeland. Det resterende kvantum på 124.000 deles likt mellom Norge og Russland. Etter en overføring på 4.500 tonn til Norge fra Russland ble fordelingen av hysekvotene som følger:

Tabell 20: Kvotesituasjonen i 2004:

Norge:	66.500 tonn
Russland:	57.500 tonn
Tredjeland:	6.000 tonn
Sum:	130.000 tonn

I tillegg til den norske kvoten legges et kvantum norsk kysthyse på anslagsvis 5.000 tonn, slik at den norske kvoten av hyse nord for 62°N i 2004 er 71.500 tonn.

Tidligere har Norge og Russland kunnet anvende et kvantum utover avtalte kvoter til forsknings og forvaltningsformål. Landene ble enige om at i 2004 skal kvantum til forsknings- og forvaltningsformål avregnes det enkelte lands kvote. Av et kvantum bunnfiskarter (unntatt blåkveite) til forsknings og forvaltningsformål på 7.500 tonn antas hyse å utgjøre 300 tonn. Disponibelt for norske fiskere er da 71.200 tonn.

Av den norske kvoten ble det avsatt 27.056 tonn (38 %) til trålerne og 44.144 tonn (62 %) til den konvensjonelle flåten.

4.2.2. Utviklingen i fisket i 2004.

Pr. 7. november var følgende kvantum hyse registrert landet i de ulike salgslag:

Tabell 21: Landet fangst fordelt på salgslag pr. 7 november:

	Konvensjonelle:	Trål:	Sum:
Norges Råfisklag:	23.268	16.234	39.502
Sunnmøre og R. Fiskesalslag:	4.129	5.927	10.056
Vest-Norges Fiskesalslag:	1.274	119	1.393
Nullsedler/NSL/Andre:		2	2
Sum:	28.671	22.282	50.953
Kvote:	44.144	27.056	71.200
Restkvote:	15.473	4.774	20.247

4.3. BESTANDSSITUASJONEN.

Hysebestanden har god reproduksjonsevne, men det er en risiko for at den ikke høstes bærekraftig. Beregnet fiskedødelighet for 2003 tilsvarer føre-var grensen. Gytebestanden i 2004 er beregnet til å være på samme nivå som i fjor, dvs 120.000 tonn, som er over føre-var grensen på 80.000 tonn. Årsklassene etter 1997 er beregnet til å være over det historiske gjennomsnittet.

Den blandete norsk-russiske fiskerikommisjonen har blitt enige om en høstingsstrategi med et jevnere uttak basert på et 3-års gjennomsnitt, men en slik regel er ikke evaluert for hyse. Dynamikken i denne bestanden er drevet av sporadisk sterke årsklasser som kan føre til store variasjoner i gytebestandsnivået. Dette bør det tas hensyn til når høstingsregelen for hyse blir godkjent.

ICES anbefaler at fiskedødeligheten blir redusert til under føre-var grensen på 0,35. Dette tilsvarer at fangstene i 2005 blir lavere enn 106.000 tonn.

4.4. KVOTESITUASJONEN I 2005 - FORDELING AV DEN NORSKE KVOTEN.

I Den blandete norsk-russiske fiskerikommisjonen (25.- 29. oktober 2004) ble det enighet om følgende: Totalkvoten for 2005 fastsettes til 117.000 tonn. Av denne kvoten avsettes 5.400 tonn til tredjeland. De resterende 111.600 tonn deles likt mellom Norge og Russland.

Etter en overføring på 4.500 tonn til Norge fra Russland blir fordelingen av hysekvoten som følger:

Tabell 22: Kvotesituasjonen for 2005:

Norge:	60.300 tonn
Russland:	51.300 tonn
Tredjeland:	5.400 tonn
Sum:	117.000 tonn

I tillegg til den norske kvoten kommer et kvantum norsk kysthyse på anslagsvis 5.000 tonn, slik at den norske kvoten av hyse nord for 62°N i 2005 vil være 65.300 tonn.

Norges Fiskerilags Landsmøte vedtok i 2001 et forslag til ressursfordeling som gir en trålandel på 38 %. Landsmøtet la til grunn at kysthyse skal inngå i fordelingsgrunnlaget. Dette vil gi en gruppekvote til trålerne på 24.814 tonn, mens konvensjonelle fartøy kan fiske inntil 40.486 tonn.

Fiskeridirektøren vil tilrå at en følger Norges Fiskerilags landsmøtevedtak 7/01. Dette innebærer at trål får en gruppekvote på 24.814 tonn (38 %), mens konvensjonelle fartøy får en gruppekvote på 40.486 tonn (62 %).

5. REGULERING AV FISKET ETTER HYSE MED KONVENSJONELLE REDSKAP.

5.1. ERFARINGENE FRA REGULERINGENE I 2004.

Gruppeknoten for fartøy som fisker med konvensjonelle redskap er som nevnt 44.144 tonn i år, hvorav fartøy under 28 meter kan fiske inntil 36.198 tonn (82 %) og fartøy over 28 meter kan fiske inntil 7.946 tonn (18 %).

5.1.1. Fartøy på 28 meter og over

Gruppeknoten for fartøy på 28 meter og over er på 7.946 tonn. Fartøy på 28 meter og over er regulert med en maksimalkvote på 100 tonn. Dette innebærer en overregulering på ca 23%.

Pr. 7. november er det landet 5.711 tonn. Det gjenstår således 2.235 tonn av gruppeknoten.

5.1.2. Fartøy i gruppe I uten samlekvote.

Fartøy med hjemmelslengde fra og med 15 meter til og med 20,9 meter har en gruppekvote på 9.623 tonn. Fartøy med hjemmelslengde fra og med 21 meter til og med 27,9 meter har en gruppekvote på 5.313 tonn. Fartøy med hjemmelslengde mellom 15 og 28 meter i gruppe I kan således til sammen fiske 14.936 tonn. En hadde i utgangspunktet følgende periodisering:

Tabell 23: Periodisering fra 1. januar:

01.01 – 30.04	4.979 tonn
01.05 – 31.08	4.979 tonn
01.09 – 31.12	4.978 tonn

Den første periodekvoten ble overfisket med ca 1.400 tonn. Dette ble fratrukket 2. periodekvote og fisket i 2. periode ble stoppet 6. juni. Fisket på vårparten bar preg av å være et kappfiske. På bakgrunn av diskusjonen i Reguleringsrådets møte 8. juni endret Fiskeridirektørens reguleringsopplegget slik at fisket kunne åpnes 12. juli innenfor et kvantum på 1.978 tonn. 3. periodekvote er dermed redusert til 3.000 tonn. Det var ikke nødvendig å stoppe fisket før 3. periode begynte 1. september. Pr 7. november gjenstår det 2.611 tonn.

Fisket var fra årets begynnelse regulert med en lik maksimalkvote på 60 tonn. 12. oktober ble maksimalkvotene opphevet som følge av at det gjensto et relativt stort kvantum til disposisjon for denne gruppen.

5.1.3. Fartøy med samlekvote i gruppe I og gruppe II

Erfaringene med samlekvoteregulering er beskrevet under punkt 3.1.2.3. og 3.1.3.

5.2. REGULERINGSFORSLAG FOR 2005.

5.2.1. Fartøy på 28 meter og over.

Norges Fiskerilags landsmøtevedtak 7/01 foreslår at 18% av den konvensjonelle kvoten tildeles fartøy på 28 meter og over. Dette er det samme som denne fartøygruppen har hatt i år.

Fiskeridirektøren foreslår i tråd med dette at fartøy på 28 meter og over blir tildelt en kvote på 7.287 tonn.

I inneværende år er overreguleringen på ca 23%. Fiskeridirektøren foreslår at man legger til grunn om lag samme overregulering i 2004.

Fiskeridirektøren foreslår at fisket for fartøy på 28 meter og over reguleres med en generell maksimalkvote og at denne settes til 92 tonn.

5.2.2. Fartøy i gruppe I.

Fiskeridirektøren legger til grunn at gruppe I får samme kvoteandel som i inneværende år, dvs 74%.

Fiskeridirektøren foreslår at gruppe I får en gruppekvote på 29.960 tonn.

Fiskeridirektøren foreslår at en viderefører Finnmarksmodellen og de andeler de ulike gruppene har i år. Dette innebærer følgende gruppekvoter:

Tabell 24: Gruppekvoter 2005:

Lengdegrupper	Andel	Gruppekvote
Under 10 meter	13,4 %	4.015 tonn
10 – 14,9 meter	40,8 %	12.224 tonn
15 – 20,9 meter	29,5 %	8.838 tonn
21 – 27,9 meter	16,3 %	4.883 tonn
Sum	100 %	29.960 tonn

Forutsetningen ved kondemneringsordningen for fartøy under 15 meter og strukturkvoteordningen for fartøy over 15 meter er at strukturgevinsten skal komme de øvrige fartøyene i lengdegruppen til gode. Nedenfor følger en oversikt over de 4 gruppene i Finnmarksmodellen.

Tabell 25: Strukturgevinster hyse:

Lengdegrupper:	Antall rettigheter pr 10.11.04	Herav struktur/kondemnering
Under 10 meter	800	83 ¹
10 – 14,9 meter	1365	34 ¹
15 – 20,9 meter	360	21 ²
21 – 27,9 meter	210	15 ²
Sum	2735	153

¹ Kondemnerte fartøy, 100% tilfaller fellesskapet

² Strukturerte fartøy, 20% tilfaller fellesskapet

Ved gjennomgang av deltakerregisteret viser det seg at det i løpet av året er kommet til 33 deltakeradganger. Dette dreier seg i hovedsak om aktivisering av gamle deltakeradganger. Det er imidlertid også blitt gjennomført 117 kondemneringer i perioden og 36 rettigheter er gått inn i strukturkvoteordningen.

Fiskeridirektøren foreslår at strukturgevinsten fordeles ved å foreta en justering av kvotefaktorene slik det fremgår av tabell 26.

Tabellen nedenfor viser eksisterende og nye kvotefaktorer hvor strukturgevinstene er tatt høyde for. Som følge av at torsk og hyse/sei har ulik skjæringsdato hva gjelder hjemmelengde vil kvotestigene for torsk, hyse og sei utvikle seg ulikt med hensyn på de nye kvotefaktorene som følger av struktureringen. De nye kvotefaktorene for fartøy under 15 meter for hyse, (tabell 26) er således forskjelling fra de nye kvotefaktorene for torsk, (tabell 14).

Tabell 26: Nye kvotefaktorer

Hjemmelengde	2004		2005	
	Dagens kvotefaktorer	Sum kvotefaktorer	Nye kvotefaktorer	Sum nye kvotefaktorer
Under 7 m	1	49	1,1	46,96
7 – 7,9	1,19	127,33	1,31	110,47
8 – 8,9	1,4	380,8	1,55	376,13
9 – 9,9	1,73	788,88	1,91	812,44
Sum		1346,01		1346,00
10 – 10,9	2,09	1404,48	2,12	1406,33
11 – 11,9	2,56	258,56	2,60	255,39
12 – 12,9	3,04	586,72	3,08	591,08
13 – 13,9	3,68	412,16	3,73	415,82
14 – 14,9	4,19	812,86	4,25	806,15
Sum		3474,78		3474,77
15 – 20,9	7,5	2662,5	7,5	2668,5
21 – 27,9	7,5	1477,5	7,5	1552,5

Fartøy med hjemmelslengde under 15 i torskefisket foreslås regulert med samlekvoter og samlekvotene fremgår under punkt 3.2.4.1.

I forhold til drifts- og strukturordningen vil det være hensiktsmessig å ha et opplegg basert på garanterte kvoter, slik at den som går inn på drifts- eller strukturordning har rimelig sikkerhet for å få fiske den kvote han/hun inngår avtale om å disponere gjennom drifts- og strukturordningen. For å ha en størst mulig verdiskapning av kvotene er det en målsetting at reguleringsopplegget legger til rette for at det blir ilandbrakt fangst av best mulig kvalitet. En fartøykvoteregulering vil bidra til at man unngår kappfiske og gir mulighet for at fisker kan ha fokus på kvalitet på fangsten som leveres. Dette er noe som blant annet FHL har vært opptatt av.

Også ut fra et forenklingperspektiv vil fartøykvoter være å foretrekke framfor maksimalkvoter, bifangstordning og periodisering.

Fiskeridirektøren foreslår at fartøy mellom 15 og 27,9 meter reguleres med fartøykvoter, hvor all fangst av hyse må dekkes innenfor fartøykvoten.

På bakgrunn av det kappfisket som skjedde på vårparten i år og FHLs bekymring med hensyn på driftsmønsteret i flåten kan det være grunnlag for å beholde en viss kontroll over landingene gjennom året. Erfaringer har vist at en periodisering av gruppekvoten som regel fører til et større kappfiske enn man ellers ville hatt. I et kappfiske vil kvaliteten på fangsten ikke være førsteprioritet og man vil ikke oppnå jevn råstofftilførsel til industrien gjennom året. Dersom man skal ha sikkerhet for å oppnå jevne leveranser av hyse gjennom året vil en periodisering av den enkeltes fartøykvote være et egnet virkemiddel. Dette er imidlertid et relativt stort reguleringsinngrep i den enkelte fiskers drift og kan innebære at verdiskapningen i flåten ikke blir så stor som den ellers kunne ha blitt. En fartøykvoteregulering med en i utgangspunktet svært lav overregulering hvor en senere på året kan øke fartøykvoten vil kunne fungere som en periodisering, og vil kunne gi mulighet for jevn råstoffleveranse med god kvalitet på fangsten.

Fartøykvotene vil fortrinnsvis være garantert hele året, men Fiskeridirektøren ser det som hensiktsmessig å kunne stoppe fisket eller foreta refordelinger etter 1. november.

Refordeling kan selvsagt også foretas før 1. november dersom det skulle vises seg nødvendig, men da innenfor den garantien som er gitt fram til 1. november.

I år er fartøy mellom 15 og 28 meter regulert med like store kvoter som følge av at en har valgt samme kvotefaktor. I år er overreguleringen 120%. Fisket var stoppet i perioden 6. juni til 12. juli. Fiskeridirektøren forventer at det vil være behov for en overregulering på 60% i en fartøykvoteregulering. Overreguleringen kan kanskje synes høy, men det er erfaringsvis langt fra alle med deltakeradgang som faktisk deltar i hysefisket. Dette handler om tradisjon og hvilke redskap fartøyet er rustet for å drive med.

Fiskeridirektøren foreslår at fartøykvoten for 2005 for fartøy mellom 15 og 27, 9 meter settes til 40 tonn.

Fiskeridirektøren legger opp til at man eventuelt kan foreta en vurdering av fartøykvotens størrelse på Reguleringsrådets møte i mai.

5.2.3. Regulering av fartøy i gruppe II

Fiskeridirektøren foreslår at fartøy i gruppe II får tilsvarende andel av konvensjonell kvote som i inneværende år, dvs 8 %. Dette utgjør 3.239 tonn.

Fartøy i gruppe II foreslås regulert med samlekvote, se punkt 3.3. under torsk.

5.2.4. Beregning av kvote ved utskiftning og forlengelse av fartøy.

I henhold til deltakelsesforskriftene kan Fiskeridirektøren gi deltakelsesadgang til erstatningsfartøy. Bestemmelser om beregning av kvote ved utskiftning og forlengelse/forkorting av fartøy fremgår av forskriften om regulering av fisket. Hovedpoenget er at beregningsgrunnlaget for kvoten ikke endres selv om fartøyet skiftes ut eller forlenges/forkortes.

Fiskeridirektøren foreslår at vi viderefører bestemmelsene ved kvoteberegning ved utskiftning/forlengning/forkorting.

6. REGULERING AV TRÅLFISKE ETTER TORSK OG HYSE

6.1. OVERSIKT OVER REGULERINGEN I 2004

6.1.1. Torsk og hyse

Trålernes gruppekvote av torsk er fordelt uten overregulering, mens hyse er overregulert med 10%.

27. september ble hysekvotene for fartøy med torsketråltilatelse økt med 20% for å sikre at gruppekvoten av hyse blir oppfisket.

6.1.2. Regulering av seitrålerne

Seitrålerne ble skilt ut som gruppe med egen konsesjon i 1996. Denne gruppen har i år avsetninger på 750 tonn torsk og 750 tonn hyse til dekning av bifangst.

Pr 7. november har seitrålerne landet 684 tonn torsk og 996 tonn hyse.

6.2. REGULERINGEN I 2005.

Norges Fiskarlags landsmøtevedtak 7/01 vedrørende forslag til trålstige innebærer at trålernes gruppekvote i 2005 for torsk vil utgjøre 30,22 % og for hyse 38 %.

Trålernes gruppekvote av torsk vil utgjøre 66.091 tonn. Gruppekvoten av hyse vil ut fra en andel på 38 % utgjøre 24.814 tonn.

I år er det avsatt 750 tonn torsk og 750 tonn hyse til dekning av seitrålerne bifangst av torsk og hyse.

Fiskeridirektøren foreslår at det fortsatt avsettes 750 tonn torsk og 750 tonn hyse til seitrålerne.

Fiskeridirektøren foreslår at fartøy med seitråltillatelse som er over 130 BRT, i perioden 1. januar til 30. april kan ta en samlet bifangst av torsk og hyse på inntil 30%. For fartøy med seitråltillatelse som er under denne grensen settes prosentsetningen til 40% i samme tidsrom. Resten av året kan alle fartøy med seitråltillatelse ha inntil 10% samfengt bifangst av torsk og hyse.

Dette innebærer at torsketrålerne andel av gruppekvotene i 2005 blir henholdsvis 65.341 tonn torsk og 24.064 tonn hyse.

Fiskeridirektøren vil foreslå at samtlige stortrålere, som de foregående år, behandles likt ved fordelingen, mens småtrålerne får tildelt kvote i forhold til de differensierte faktorer som har vært lagt til grunn tidligere år.

Fiskeridirektøren går inn for at gruppekvotene av torsk og hyse for torsketrålerne fordeles fullt ut slik at det enkelte fartøy selv må planlegge avsetning til bifangst.

7. ANDRE REGULERINGSTILTAK

7.1. PÅSKESTOPP

Det var i år innført påskestopp i fisket etter torsk, hyse og sei. Stoppen varte fra lørdag 3. april klokken 17.00 til mandag 12. april klokken 16.00. For trålere og fartøy som fisker med snurrevad gjaldt stoppen til tirsdag 13. april klokken 10.00.

For den konvensjonelle flåten har det som kjent vært fiskestopp i forbindelse med påsken siden tidlig på åttitallet. Fra 1990 ble regelen også gjort gjeldende for trålerne. Begrunnelsen for påskestoppen var at vi i henhold til fiskeriatvaten mellom Russland og Norge var forpliktet til å iverksette tiltak for å bedre gyteforholdene.

Fiskeriatvaten mellom Russland og Norge legger fra og med 1995 ikke lenger føringer med hensyn til å iverksette tiltak for å bedre gyteforholdene, men begge parter er opptatt å sikre en god rekruttering til bestanden.

Fiskeridirektøren sendte 21. oktober ut et høringsnotat om tiltak for vern av kysttorsk i 2005. I dette høringsnotatet er det foreslått relativt omfattende tiltak for vern av kysttorsk. Høringsfrist er satt til 3. desember. Hvilke tiltak som faktisk blir iverksatt for å verne kysttorsk neste år vil kunne ha innflytelse på hvorvidt det er hensiktsmessig å iverksette en stopp i fisket i forbindelse med påsken.

Fiskeridirektøren ber Reguleringsrådet vurdere hvorvidt det bør innføres påskestopp i 2005.

7.2 TRÅLERE MED KOMBINASJONSDRIFT

Fiskeridirektøren foreslår å videreføre ordningen med at fartøy som har tillatelse til å drive trålfiske etter torsk/hyse og som driver slikt fiske i kombinasjon med konvensjonelle redskap, ikke kan fiske mer enn kvoten for vedkommende størrelsesgruppe, med mindre fartøyet er tildelt større kvote i medhold av reguleringsforskriftene.

7.3 KVOTEUTNYTTELSE.

Fiskeridirektøren foreslår å videreføre regelen om at hvert fartøy bare kan fiske og levere én kvote, og at dette også gjelder ved eierendring og utskifting. Ved kjøp av fartøy kan ny eier ikke fiske og lande mer enn det som gjenstår av den nye eiers kvote etter fradrag for det som fartøyet totalt har fisket og levert i reguleringsåret. Ved utskifting kan erstatningsfartøyet heller ikke fiske og lande mer enn det som gjenstår av den nye eiers kvote etter fradrag for det som han selv har fisket og landet med annet fartøy i vedkommendes eie i reguleringsåret. Disse reglene skal ikke være til hinder for utveksling av kvoter i henhold til drifts- og strukturordninger for kystflåten.

8. UNGDOMSFISKEORDNINGEN

Ungdomsfiskeordningen ble lansert som en prøveordning i 1995. Denne gikk opprinnelig ut på at ungdom skulle gis adgang til å delta i et sommerfiske etter torsk og hyse. I en reguleringsordning hvor det ikke var tillatt for fritidsfiskere å selge sine fangster av torsk, ble ordningen sett på som en mulighet til å bli kjent med næringen og til å ha fiske som sommerjobb.

En annen vesentlig forskjell fra de ordinære fritidsfiskebestemmelsene er at ordningen gir ungdom adgang til å fiske rognkjeks, noe som ellers er forbudt for ikke manntallsførte fiskere.

Ordningen omfattet i utgangspunktet ungdom mellom 15 og 25 år, og har vært gjeldende i skolens ferie.

I tillegg til de fordelene ungdom gis ved en slik ordning, kan ordningen også ha en motiverende effekt i forhold til rekrutteringen til yrket.

Det har tidligere vært reist kritikk mot ungdomsfiskeordningen at den er lett å omgå og at det i enkelte tilfeller dreier seg om et ordinært, men skjult næringsfiske.

Fiskeridirektøren ser at ungdomsfiskeordningen har en symbolsk betydning og at den også vil kunne ha en praktisk betydning dersom en innfører et omsetningsforbud av torsk i fritidsfiske eller videreføres en kvantumsbegrensning slik som i dag.

Fiskeridirektøren vil foreslå at ungdomsfiskeordningen videreføres i 2005